

Nr 385

Av herrar **Anderson** i Sundsvall och **Gustafson** i Göteborg, *angående bestämmelserna om sammanträffande förmåner m. m. i lagen om allmän försäkring.*

Kapitel 17 i lagen om allmän försäkring innehåller regler för beräkning av pensionsförmånerna, då annan i lag bestämd förmån, t. ex. livränta enligt yrkesskadeförsäkringen, uppbares samtidigt med pensionsförmån. Bland annat innehåller lagrummet den bestämmelsen att folkpension i form av ålderspension skall minskas med tre fjärdedelar av livränta som utgår till efterlevande. Därjämte finns en regel som säger att ålderspensionen dock alltid skall utgå med minst tre fjärdedelar av belopp som eljest skolat utgå.

Av förarbetena till lagstiftningen framgår att reglerna för samordningen av sammanträffande förmåner är av provisorisk karaktär. Någon revision av reglerna har dock ännu ej kommit till stånd.

Samordningsreglerna i deras nuvarande utformning leder till resultat som åtminstone i vissa fall är föga tillfredsställande.

Följande exempel visar enligt vår mening att så är förhållandet.

En övermaskinist, anställd i ett svenskt rederibolag, omkom genom krigshandling år 1944. Rederiet hade sina anställda försäkrade i ett svenskt försäkringsbolag, som alltså betalar livränta till övermaskinistens änka. Livräntan bestod *dels* av ett grundbelopp av 130 kr./mån., som skulle utgå under ankans hela livstid, och *dels* ett tillägg som skulle upphöra då änkan uppnådde 67 års ålder. Änkan fyllde 67 år i september 1963. Tiden närmast dessförinnan utgick livräntan med 334: 80 kr./mån. Tillägget uppgick alltså till 204: 80 kr./mån. Efter nämnda tid utgår livräntan endast med grundbeloppet. I början av år 1963 sökte och erhöll änkan änkepension enligt folkpensioneringslagens övergångsbestämmelser för änkepensioneringen. Månaderna närmast före hennes 67-årsålder uppgick änkepensionen till 175 kr./mån.

I september 1963 erhöll änkan ålderspension. På grund av samordningsreglerna utgår denna med endast tre fjärdedelar av maximibeloppet eller f. n. med 212 kr./mån. Ålderspensionen minskas alltså med 71 kr./mån. Ankans folkpensions- och livränteförmåner per månad före och efter 67 års ålder framgår av nedanstående sammanställning:

	<i>Före 67 år</i>		<i>Efter 67 år</i>
Änkepension	175: —	Ålderspension	212: —
Livränta	334: 80	Livränta	130: —
	Kr. 509: 80		Kr. 342: —

Sammanlagt minskar förmånerna således med 167 kr./mån.

Äldre livräntor har icke sällan samma konstruktion som livräntan i det anförda exemplet. Det är ingen ovanlig företeelse att en kraftig minskning av livräntebeloppet inträder i och med att den som uppbär livräntan uppnår 67 års ålder.

I synnerhet i de fall då livräntebeloppet är så ringa som i det anförda exemplet ter det sig obilligt att livräntan skall verka reducerande på ålderspensionen. Visserligen kan anföras, att livräntan och ålderspensionen tillsammans uppgår till något högre belopp än ålderspensionens maximibelopp, men å andra sidan är livräntebeloppet, som orsakar reduceringen, åtskilligt mindre än det avdragsfria inkomstbelopp, f. n. 1 700 kr. per år, som tillämpas vid beräkning av inkomstprövade folkpensionsförmåner, och dock är ålderspensionen i princip icke inkomstprövad pensionsförmån. Möjligen skulle man kunna komma till rätta med här påtalade olägenhet om man i samordningsreglerna — i likhet med vad som är fallet beträffande inkomstprövade folkpensionsförmåner — inför bestämmelser om att ett visst belopp av livräntan eller motsvarande förmån icke skall reducera samtidigt utgående folkpensionsförmån. Andra lösningar torde också finnas.

Av det anförda framgår att samordningsreglerna enligt vår mening icke är utformade på ett tillfredsställande sätt. Dessa bör därför med det snaraste bli föremål för en översyn. Därvid är det angeläget att tillse, att ålderspensionen inom folkpensioneringen icke minskas på ett oskäligt sätt, då pensionären uppbär en mindre livränta eller annan ersättning, som skall samordnas med pensionsförmån.

På grund av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam översyn och förslag beträffande bestämmelserna om sammanträffande förmåner m. m. i lagen om allmän försäkring.

Stockholm den 24 januari 1964

John R. Anderson

i Sundsvall

Sven Gustafson

i Göteborg
